

NORGES HØYESTERETT

Den 23. desember 2024 ble det av Høyesteretts ankeutvalg med dommerne Indreberg, Steinsvik og Sæther i

HR-2024-2388-U, (sak nr. 24-164680SIV-HRET), sivil sak, anke over beslutning:

X kommune

(advokat Frode Lauareid)

mot

A

(advokat Siri Falch-Olsen)

avsagt slik

K J E N N E L S E :

- (1) Saken gjelder anke over lagmannsrettens beslutning om ankenektelse, jf. tvisteloven § 29-13 andre ledd.
- (2) A var ansatt som kommunedirektør i X kommune. Hun hadde fraskrevet seg rettighetene i arbeidsmiljøloven kapittel 15 mot etterlønn ved fratreden, jf. arbeidsmiljøloven § 15-16 andre ledd.
- (3) I april 2023 traff kommunestyret i X kommune vedtak om at A fratrer som kommunedirektør med umiddelbar virkning mot utbetaling av etterlønn.
- (4) A tok i juni 2023 ut stevning mot X kommune, der hun blant annet krevde erstatning for økonomisk tap.
- (5) Midtre Hålogaland tingrett avsa 10. mai 2024 dom med slik domsslutning:
  - «1. X kommune betaler innen 2 – to – uker fra dommens forkynnelse A erstatning med 692 498 –sekshundreognittitotusenfirehundreognittiåtte – kroner, med tillegg av lovens forsinkelsesrente fra forfall til betaling skjer.
  2. X kommune betaler innen 2 – to – uker fra dommens forkynnelse A 515 238 – femhundreogfemtentusentohundreogtrettiåtte – kroner i sakskostnader.»
- (6) Tingretten kom til at vedtaket om å avslutte As arbeidsforhold ikke bygget på et forsvarlig faktisk grunnlag, og at kommunen dermed brøt ulovfestede saklighetskrav ved utøvelse av arbeidsgivers styringsrett.

- (7) X kommune anket dommen. Anken gjaldt bevisbedømmelsen og rettsanvendelsen.
- (8) Hålogaland lagmannsrett avsa 4. september 2024 beslutning med slik slutning:
- «1. Anken nektes fremmet.
2. X kommune tilpliktet å erstatte As sakskostnader for lagmannsretten med 74 125 – syttifiretusenetthundreogtjuefem – kroner, som forfaller til betaling 2 – to – uker etter forkynning av avgjørelsen.»
- (9) X kommune har anket beslutningen til Høyesterett. Anken gjelder saksbehandlingen. Kommunen anfører blant annet at saken reiser prinsipielle rettsspørsmål som tilsa at anken ikke kunne nektes fremmet, og at lagmannsretten ikke har forstått anførselene i anken riktig. Påstanden er at beslutningen oppheves.
- (10) A bestrider at lagmannsretten har begått saksbehandlingsfeil, og anfører at anken må forkastes.
- (11) Arbeidsgiverforeningen Spekter, Hovedorganisasjonen Virke, Næringslivets Hovedorganisasjon og Kommunesektorens organisasjon har inngitt hvert sitt skriftlige innlegg etter tvisteloven § 15-8 første ledd bokstav a.
- (12) Høyesteretts ankeutvalg bemerker:
- (13) Ankeutvalgets kompetanse er begrenset til å prøve lagmannsrettens saksbehandling, jf. tvisteloven § 29-13 femte ledd fjerde punktum. Dette omfatter blant annet om den begrunnelsen lagmannsretten har gitt, er tilstrekkelig til å vise at den har foretatt en reell overprøving, og om det ut fra retts- og bevissspørsmålene i saken var forsvarlig å nekte anken fremmet på grunnlag av skriftlig og forenklet behandling, se for eksempel HR-2024-1367-U avsnitt 15.
- (14) I anken til lagmannsretten anførte X kommune blant annet at det ikke gjelder «krav til drøfting, faktisk grunnlag og grunngeving» når rettighetene etter arbeidsmiljøloven kapittel 15 er fraskrevet etter § 15-16 andre ledd.
- (15) Lagmannsretten gir følgende begrunnelse for hvorfor denne anførselen ikke kan føre frem:
- «Kommunen anfører at saken reiser spørsmål om den ansatte har krav på begrunnelse når stillingsvernet er fraskrevet etter arbeidsmiljøloven § 15-16, og at dette spørsmålet er av prinsipiell interesse. Lagmannsretten kan ikke se at denne anførselen er relevant. A hadde ikke krav på drøftingsmøte i forkant, og hun hadde heller ikke krav på begrunnelse. Det tingretten har avgjort, er at avgjørelsesgrunnlaget, altså faktum som lå til grunn for vedtaket om fratreden, ikke var tilstrekkelig klarlagt før vedtaket ble truffet.»
- (16) Ankeutvalget forstår lagmannsretten slik at den er enig med kommunen i at en arbeidstaker som har fraskrevet seg stillingsvernet ikke har krav på drøftingsmøte eller begrunnelse. Kommunens anførsel om at det heller ikke gjelder et saklighetskrav og krav til avgjørelsesgrunnlaget, kan derimot etter lagmannsrettens syn ikke føre frem.

(17) Lagmannsretten begrunner dette slik:

«Lagmannsretten er enig i tingrettens rettslige utgangspunkt, nemlig at det foreligger et ulovfestet saklighetskrav som består selv om arbeidstakeren fraskriver seg stillingsvernet ved å inngå en avtale om etterlønn i medhold av arbeidsmiljøloven § 15-16 annet ledd.»

(18) Utover en henvisning til rettslitteratur gis det ingen nærmere begrunnelse for hvorfor det ved forhåndsavtale om etterlønn etter arbeidsmiljøloven § 15-16 – der arbeidstakeren har fraskrevet seg sitt stillingsvern – gjelder en ulovfestet saklighetsnorm som stiller krav til arbeidsgivers avgjørelsesgrunnlag. Det gir heller ikke tingretten, som lagmannsretten viser til. Rettsspørsmålet synes å være uavklart og har et prinsipielt tilsnitt.

(19) Ankeutvalget har på denne bakgrunn kommet til at lagmannsrettens begrunnelse ikke er tilstrekkelig til å vise at det var forsvarlig å nekte anken fremmet på grunnlag av en skriftlig og forenklet behandling.

(20) Lagmannsrettens beslutning må etter dette oppheves.

(21) X kommune har krevd 25 200 kroner i sakskostnader for ankeutvalget. Det er ikke krevd dekket merverdiavgift. I tillegg kommer rettsgebyret for Høyesterett på 7 662 kroner. Kravet tas til følge.

(22) Kjennelsen er enstemmig.

S L U T N I N G

Lagmannsrettens beslutning oppheves.

I sakskostnader for Høyesterett betaler A til X kommune 32 862

– trettitotusenåttehundreogsekstio – kroner innen 2 – to – uker fra forkynnelsen av kjennelsen.

Kine Steinsvik
(sign.)

Hilde Indreberg
(sign.)

Knut Erik Sæther
(sign.)